

สารบัญเรื่อง

คำนำพิมพ์ครั้งที่ 1	(1)
คำนำพิมพ์ครั้งที่ 2	(2)
สารบัญเรื่อง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
คำชี้แจง	(8)
บทที่ 1 ประวัติศาสตร์และพุทธศาสนาในล้านนา	1
- ประวัติศาสตร์	1
- ศาสนา	5
บทที่ 2 ประวัติวัดเจ็ดยอด (มหาโพธาราม) และสถานที่อื่นที่มีความสัมพันธ์กัน	10
- วัดเจ็ดยอด	10
- สลุปเจ็ดยอด	13
- ชุ่มประตู่	14
- อนิมิสเจดีย์	14
- มหาสลุปบรรจุพระอัฐิและอังคารธาตุพระเจ้าติโลกราช	15
- มณฑปพระแก่นจันทร์แดง	15
- วัดป่าแดงหลวง	16
- วัดเจดีย์หลวง	17
- วัดบุปผาราม	18
- วัดพระบรมธาตุจอมทอง	19
- วัดโลกโมฬีอาราม	20
- วัดอุโมงค์	20
- วัดพระธาตุหริภุญชัย	21
- วัดพระธาตุลำปางหลวง	22
บทที่ 3 ลักษณะของศิลปสถาปัตยกรรม	24
- วัดเจ็ดยอด	25
- สลุปเจ็ดยอด	25
- อนิมิสเจดีย์	38
- ชุ่มประตู่โโขง	42
- มหาสลุปบรรจุพระอัฐิและอังคารธาตุพระเจ้าติโลกราช	43
- มณฑปพระแก่นจันทร์แดง	45

บทที่ 4	วิเคราะห์ลักษณะและประเภทของลาวดลาย	58
	- ประติมากรรมรูปเทวดา	59
	- ลายพันธุ์พฤกษา	68
	- ลายประดับผนัง	68
	- ลายประดับเสากรอบซุ้มและส่วนมุม	71
	- ลายประดับส่วนโค้งตอนบนของซุ้ม	71
	- วิเคราะห์อิทธิพลที่มีต่อลาวดลาย	72
	- ประติมากรรมรูปเทวดา	72
	- ลายพันธุ์พฤกษา	80
บทสรุป		107
บรรณานุกรม		110

สารบัญญภาพ

1	สถูปเจ็ดยอด วัดเจ็ดยอด (มหาโพธาราม)	26
2	แสดงการย่อมุมและลดระดับความสูงทางด้านข้างของสถูปเจ็ดยอด	26
3	การแบ่งพื้นที่ผนังด้านข้างขององค์สถูป เพื่อประดับลวดลายปูนปั้น	27
4	การปั้นรูปเทวดานั่งประนมหัตถ์ที่ผนังด้านข้าง	28
5	ลายปูนปั้นรูปเทวดายืนประนมหัตถ์ บริเวณส่วนที่ย่อมุมขององค์สถูป	30
6	แสดงเครื่องประดับ และลวดลายบนผืนผ้านุ่งของรูปเทวดายืน	31
7	รูปเทวดายืนเอียงข้างในลักษณะแบบเทพลีลาที่ मुखด้านหลังขององค์สถูป	32
8	ลายประเภทประจํายามก้ามปู ที่ฐานส่วนล่างขององค์สถูป	33
9	ส่วนบนขององค์สถูปประกอบด้วยยอดแบบศิขรและสถูปทางกลม	34
10	สถูปทรงกลมประดับส่วนบนของมุขด้านหน้า	35
11	ยอดแบบศิขรแสดงเค้าโครงของรูปทรงที่รับอิทธิพลจากต้นแบบเจดีย์ มหาโพธิ์ที่พุทธคยา ประเทศอินเดีย	36
12	ลวดลายประดับส่วนฐานของยอดศิขรองค์กลาง	37
13	ลวดลายแบบใบเสมาประดับที่ด้านข้างของยอดแบบศิขร	37
14	ซุ้มประตูโขงหรือซุ้มประตูกำแพงด้านหน้าวัดเจ็ดยอด	38
15	ซุ้มประตูโขงด้านหน้าของวัดพระธาตุลำปางหลวง จังหวัดลำปาง	39
16	ลวดบัวที่ฐานและจังหวะการย่อมุมของซุ้มประตูโขงวัดเจ็ดยอด	40
17	ลวดลายประดับซุ้มโค้งด้านข้างของซุ้มประตูโขง ส่วนที่ต่อกับแนวกำแพง	41
18	ลวดลายประดับที่กึ่งกลางตอนบนของซุ้มโค้งด้านข้าง	41
19	ลวดลายประดับมุมล่างของส่วนซุ้มโค้ง	44
20	ลายบัวคอเสื้อประดับที่ส่วนย่อมุมตอนบน	45
21	รายละเอียดของลายบัวคอเสื้อ เป็นแบบลายพันธุ์พุทธกษา	46
22	ลายบัวเชิงล่าง	47
23	ลายประจํายามอกจากซุ้มประตูโขงวัดพระธาตุลำปางหลวง	48
24	อนิมิสเจดีย์ / 25 ลวดลายประดับส่วนบนของซุ้มอนิมิสเจดีย์	49
26	ลายประดับส่วนมุมล่างของซุ้มอนิมิสเจดีย์	50
27	มหาสถูปบรรจุพระอัฐิและอังคารธาตุพระเจ้าติโลกราช	51
28	ลวดลายประดับเสากรอบซุ้มจรณะ	52
29	มณฑปพระแก่นจันทร์แดง	53
30	ลายบัวคอเสื้อและบัวเชิงล่างประดับเสากรอบซุ้มมณฑปพระแก่นจันทร์แดง	54

31	ลายประดับเสากรอบซุ้มด้านหน้าสุด	55
32	ลายประดับซุ้มส่วนนอกของมณฑปพระแก่นจันทน์แดง	56
33	ร่องรอยการประดับรูปเทวดายืนที่ส่วนมุมของมณฑปพระแก่นจันทน์แดง	57
34	รายละเอียดของลวดลายประดับ	60
35	ภาพเทวดายืนประนมหัตถ์ที่ส่วนยอดของสถูปเจ็ดยอด	61
36	ภาพเทวดายืนประนมหัตถ์ ในลักษณะทำยื่นเอี้ยวสะโพก	62
37	ลายประดับตกแต่งส่วนฟ้านุ้ของรูปเทวดายืน	63
38	ลายประดับตกแต่งส่วนฟ้านุ้ของรูปเทวดายืนอีกแบบหนึ่ง	64
39	เครื่องประดับต้นแขนหรือพาดูร์คของรูปเทวดานั่งประนมหัตถ์	65
40	แสดงเครื่องประดับต้นแขนของรูปเทวดาประนมหัตถ์	66
41	รูปเทวดานั่งประนมหัตถ์ ซึ่งมีลักษณะการออกแบบที่แตกต่างกันออกไปอย่างอิสระ	67
42	แสดงลักษณะลวดลายและภาษาของประติมากรรมอีกแบบหนึ่ง	69
43	ลวดลายพันธุ์พฤกษาในลักษณะของช่อดอกไม้แบบต่างๆ ที่ผนังด้านข้างของสถูปเจ็ดยอด	69
44	ลวดลายดอกไม้ / 45 ลวดลายประดับฉากหลังของรูปเทวดาที่สถูปเจ็ดยอด	70
46	จิตรกรรมฝาผนังรูปเทวดาหะประนมหัตถ์ ถือช่อดอกไม้ภายในกรุตอนบน ใต้พระปรารักษ์ วัดราชบูรณะ อยุธยา	78
47	จิตรกรรมฝาผนังรูปเทวดานั่งประนมหัตถ์ภายในกรุตอนล่างให้พระปรารักษ์ วัดราชบูรณะ อยุธยา	79
48	ภาพเทวดาที่ปรากฏจากจิตรกรรมฝาผนังภายในคูหาของสถูปองค์หนึ่ง ภายในบริเวณวัดเจติยเจ็ดแถว ศรีสัชชาลัย	79
49	ภาพสลักลายเส้นบนแผ่นหินชนวนภายในช่องอุโมงค์ผนังมณฑปวัดศรีชุม สุโขทัย	80
50	ประติมากรรมปูนปั้นรูปเทวดาเดินประนมหัตถ์ เดินเวียนรอบเสาโคมวิหารวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ สวรรคโลก	81
51	ภาพปูนปั้นประดับหน้าบัน ซุ้มเจติยทิศรอบองค์พระมหาธาตุ วัดมหาธาตุ สุโขทัย	82
52	ประติมากรรมรูปเทวดาปูนปั้น วัดตระพังทองกลาง สุโขทัย	83
53	ประติมากรรมปูนปั้น รูปมนุษย์นาค ประดับที่ส่วนฐานสถูปวัดเจติยสี่ห้อง สุโขทัย	84
54	ประติมากรรมปูนปั้น รูปเทวดายืนประนมหัตถ์อยู่เหนือดอกบัว ประดับผนังด้านข้างของซุ้มจรณะ ที่ส่วนเรือนธาตุของสถูปวัดโลกโมฬีอาราม	85
55	ประติมากรรมปูนปั้นรูปเทวดายืนถือนดอกบัวที่ส่วนมุมของมณฑปปราสาท ที่วัดพระบรมธาตุศรีจอมทอง	86
56	ประติมากรรมปูนปั้นรูปเทวดาที่ส่วนข้างของซุ้มประตูพระอุโบสถวัดพระสิงห์	87

57	ประติมากรรมปูนปั้นรูปเทวดายืนประดับผนัง ส่วนล่างของหอไตรวัดพระสิงห์	88
58	เครื่องลายครามจีน สมัยราชวงศ์หยวน ที่วัดพระธาตุหริภุญชัย ลำพูน	89
59	เครื่องถ้วยเตาสันกำแพง เชียงใหม่ / 60 เครื่องปั้นดินเผา เตากาหลง	90
61	ลวดลายพันธุ์พฤกษาที่ปรากฏในเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หมิง	95
62	ลวดลายพันธุ์พฤกษาที่ปรากฏในเครื่องถ้วยจีนสมัยราชวงศ์หยวน	96
63	ลวดลายพันธุ์พฤกษาในลักษณะของเครื่องเคลือบ ระดับเครื่องถ้วยลายครามของจีน	97
64	ลวดลายประดับเครื่องถ้วยจีน	97
65	ลายประจำยามอกรประดับซุ้มประตูวัดพระธาตุลำปางหลวง	98
66	ลวดลายแบบกลีบบัว ระดับที่ส่วนล่างของภาชนะลายครามจีนสมัยราชวงศ์หยวน	101
67	ลวดลายประดับที่ส่วนล่างของภาชนะลายครามจีน สมัยราชวงศ์หมิง	102
68	ลวดลายประดับส่วนมุมของสถาปัตยกรรมล้านนา	103
69	ลวดลายประดับส่วนมุมของสถาปัตยกรรมแบบพุกาม	104
70	ลวดลายประดับส่วนมุมที่เรือนธาตุ สลุปปาสิก เชียงแสน	105
71	ลวดลายประดับส่วนมุมที่เรือนธาตุสลุปปาสิธานภายในบริเวณ วัดพระธาตุสองพี่น้อง เชียงแสนน้อย	105
72	ระเบียบการประดับลวดลายที่ส่วนมุมของสถาปัตยกรรมแบบพุกาม	106